

HLAVA VI.

Smírčí řízení.

Výhody Č. 44. Zabývali jsme se doposud ochranou soudní (cizí) i administrativní proti nekalé soutěži. Než nemusí v každém případě dojít k úřednímu zákroku. Velmi často interesenti raději než by riskovali nákladný proces, jsou ochotni ke smíru. Zákonodárce vyšel vstříc této chvályhodné tendenci tím, že pojal do §u 49 zvláštní předpisy o smírčím řízení normálním a do §u 50 předpisy o smírčím řízení v případech nekalé soutěže ve věcech peněžních a bankovních. Podrobnější ustanovení byla pak vydána vládním nařízením ze dne 23. února 1928, čís. 30 Sb. z. a n. Tyto předpisy jsou dosti obsáhlé a nepotřebují zevrubnějšího ještě výkladu.

Přes to vyskytly se však v literatuře pochybnosti, do jaké míry smírčí řízení jest vůbec účelné. Vždyť před soudcem mohou strany rovněž uzavřít smír, který má dokonce výhodu exekučního titulu. Jest pravda, že smírčí řízení ve věcech nekalé soutěže trpí v dnešní formě určitými závadami, které také vedly k tomu, že Ústředna obchodních a živnostenských komor předložila již před delší dobou návrh na reformu dnešních předpisů. Přes to však v praxi nesporně smírčí řízení se osvědčuje, majíc určité výhody před smírčím jednáním u řádných soudů. Tato výhoda spočívá především v tom, že před smírčí komisí na příklad u obchodní komory strany jednají volněji — u soudu spíše se obávají, aby přílišnou ústupností neprejudikovaly si pro event. sporné projednávání. Kromě toho přítomnost odborných znalců působí na obě strany nesporně blahodárně. Před odborníky nelze totiž uváděti námitky, které jinak strany z opatrnosti přednášejí před soudem, řídíce se zásadou, že tvrdit se může všechno — dokazovati že jest věc jiná. Kromě toho odborníci, smírčí komisaři dovedou působiti na strany dovoláváním se stavovské cti a kolegiality, a dovedou sami leckdy navrhnouti účelné smírné narovnání, což ovšem osoba hospodářskému životu toho kterého odvětví cizí učiniti nemůže. Z toho důvodu na základě praktických svých zkušeností nemůžeme než poznovu vřele doporučiti ještě hojnější používání smírčího řízení, a to v plném přesvědčení, že kdyby smírčí řízení bylo obligatorní, že by jím odpadlo alespoň 80 % všech soudních sporů.

Vzhledem k tomu, že vedle obchodních komor a některých jiných v nařízení vyjmenovaných korporací jsou ku provádění smírčího řízení oprávněna také živnostenská společenstva, doufáme, že vyjdeme vstříc, jestliže uveřejníme zde formuláře, jimiž obchodní a živnostenská komora v Praze smírčí řízení zahajuje.

I.

Č. j.

V Praze, dne

Presidium pod. obchodní a živnostenské komory ustanovilo Vás smírčím komisařem v jednání o návrhu fy:

v.....
 aby zavedeno bylo smírčí řízení proti firmě.....

 z toho důvodu, že prý.....

Žádáme Vás proto, abyste se laskavě dostavil
 k smírčímu jednání, určenému na..... dne
 ohod. dopol. v budově komor-
 ní, a dříve ještě o b r a t e m složil komoře písemný
 slib, že budete svou funkci vykonávat podle práva
 a zákona, nestranně a nepředpojatě.

II.

Č. j.....

V Praze, dne.....

Firmě

v.....
 Smírčí řízení dle zákona proti nekalé soutěži
 proti firmě.....

Vid. expedit:

1. Doporučeně na zpát. lístek.
2. Doručit poslem na potvrzení.

v.....
 stanovíme na..... dne.....
 o.....hod. dopol. v budově komorní v Praze I,
 U Obecního domu č. 7.

K jednání, k němuž dlužno přinést listiny, či
 jiné předměty sporné věci se týkající, můžete se
 dostavit buď sám, či společně se svým zástupcem,
 nebo můžete vyslati za sebe zástupce, opatřeného
 plnou mocí. Zástupcem může být zejména Váš
 prokurista, obchodní pomocník a tajemník či jiný
 funkcionář zájmové korporace, jejímž jste snad
 členem.....

Připomínáme, že nedostaví-li se jedna ze stran
 v ustanovený den a hodinu ku smírčímu jednání,
 pokládá se pokus o smír za ztroskotaný.

Současně Vás upozorňujeme, že před započítím
 smírčího jednání musí být Vámi jako navrhuující
 firmou složena záloha ve výši Kč 500.—, jež
 Vám bude vrácena po odečtení poplatku, určeného
 smírčí komisí v mezích vyhlášky ministerstva ob-
 chodu ze dne 23. II. 1928, č. 31 Sb. z. a n.

III.

Č. j.....

V Praze, dne.....

Firmě

v.....
 V příloze zasíláme Vám návrh podaný firmou

v.....

Vid. expedit:

1. Doporučeně na zpát. lístek.
2. Doručit poslem na potvrzení.

na provedení smírčího řízení dle zákona proti nekalé soutěži ze dne 15. VII. 1927, č. 111 Sb. z. a n. a dle vládního nařízení ze dne 23. II. 1928, č. 30 Sb. z. a n. Na podkladě tohoto návrhu vyzýváme Vás, abyste se dostavil k smírčímu jednání určenému na dne o hod. dopol. v budově komorní v Praze I., U Obecního domu č. 7.

K jednání, k němuž dlužno přinést listiny či jiné předměty sporné věci se týkající, můžete se dostavit buď sám či společně se svým zástupcem, nebo můžete vyslati za sebe zástupce, opatřeného plnou mocí. Zástupcem může být zejména Váš prokurista, obchodní pomocník a tajemník, či jiný funkcionář zájmové korporace, jejímž jste snad členem.....

Připomínáme, že nedostaví-li se jedna ze stran v ustanovený den a hodinu k smírčímu jednání, pokládá se pokus o smír za ztroskotaný. Smírčí komise vyhlašuje si však i přes to podati svůj úsudek o zásadním posouzení sporu.

Závěr.

Laskavý čtenář, který sledoval až do konce tohoto spisku vývoj československé judikatury i naše poznámky k ní, uzavře zvláště kapitolu o generální klasuli s úsudkem, že dočetl se v ní lecos pozoruhodného, avšak že do poslední řádky nemohl se zbavit tísnivého pocitu: že totiž argumentace, kterou sledoval, jest kolísavá, nejistá, že nemá zkrátka pevnou půdu pod nohama. Laskavý čtenář nebude v tomto poznání osamocen. Před více než dvěma lety konstatoval již Dr. Leopold Hamann (»K otázce konstrukce našeho práva soutěžního«, Soutěž a tvorba, 1932, str. 45) »že řešení základních věcí soutěže stále více vynucuje si vytvoření jednotícího základního hlediska, jinými slovy, jurisprudence již v brzké době neobejde se (při výkladu zák. p. n. s.) bez určité právní konstrukce. Již nyní nás k tomu nutí okolnost, že interpretace obtížnějších partií zákona na př. § 11, odst. 3. (zneužívání příznačných zevnějších zařízení podnikových), není možnou, aniž by interpret ujasnil si konstrukci zákona«.

To co Hamann uvádí o §u 11, platí ovšem daleko důrazněji ještě o §u 1. Ano, jest zapotřebí jednotného teoretického základu, nemají-li jednotlivá rozhodnutí vzbuzovati dojem tápání nebo libovůle. Dojítí však k takovému základu jest neobvykle nesnadné. Profesor Dr. Karel Hermann-Otavský praví o tom v citovaném již článku »Nekalá soutěž« ve »Slovníku veřejného práva československého« toto: »Konstruktivní stránka soukromoprávní ochrany proti nekalé soutěži činí obtíže. Neuspokojuje konstrukce její ani jakožto nároků plynoucích z činů nedovolených ani jakožto práva osobnostního. Spíše zamlouvá se hledati její konstruktivně jednotný podklad v soukromém právu závodovém, které proniká již v úpravě práva k firmě, známce, označení závodu, dále také patentní licence a předužívacího práva, jakožto jednotný podklad těchto oprávnění a které doznává zákonem proti nekalé soutěži značného rozšíření obsahového a také zesílení jakožto výlučné právo disponovati v určitých směrech a za určitých podmínek vztahy k hospodářskému podniku náležejícími. Jde tu o právo disponovati hospodářským podnikem (závodem) jakožto objektem (statkem) nehmotným, chráněným v mezích zákonem vytčených proti nepovolanému zasahování osob třetích, a to v zásadě i proti zasahování bezvinnému.«

Možno plně souhlasiti s Hermannem-Otavským, že konstrukce soukromoprávní ochrany proti nekalé soutěži jest neobvykle obtížnou. Většina dosud přednesených teorií nás neuspokojuje. Jejich kritikou dospěli jsme k úsudku, že nepostačují pro výklad celého práva nekalé soutěže. Za základní jejich chybu považujeme, že se staví na půdu práva soukromého, kdežto po našem přesvědčení jest institut nekalé soutěže zřízením, které vnitřní povahou svojí patří do souboru norem, označovaných běžnou teorií jako právo veřejné.

Než odůvodníme tento svůj názor, jest třeba, abychom se co nejstručněji zmínili